

MOTERŲ DIRVA

Liepos (July), 1948

No. 7

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Motery Sąjungos Centro Valdyba 1947-9

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Dvasios vadas—KUN. N. PAKALNIS.
259 No. 5th St., N. Y.

Pirmininkė—ALBINA DRIZA. 1238
Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Vice pirmininkė—VERA GALNAITE.
717 W. 18th St. Chicago 16, Ill.

Raštininkė—ALBINA POŠKIENE. 4559
So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Centro Rašt. namų adresas: 6606 So.
Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Išdininkė—ELENA STATKIENE. 4559
So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

IŽDO GLOBĖJOS

ELZBIETA PAURAZIENE. 17403 Quin-
cy Ave., Detroit 21, Mich.

FRANCES BAČINSKAS. 39 Providence
St. Worcester, Mass.

SEPTINTOJI CENTRO NARĖ

NELLIE MEŠKUNAS. 91 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

DAKTARAS-KVOTĖJAS

DR. S. BIEŽIS. 2201 W. Cermak Rd.,
Chicago 8, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst.—NELLIE MEŠKU-
NAS. 91 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Illinois valst.—MARIJONA ŠRIUPŠA.
6733 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.

Massachusetts, Maine ir New Hamp-
shire valst.—GENEVIEVE KANEB. 21
Comodore Rd., Worcester, Mass.

Michigan valst.—MARIJONA KASE
16856 Littlefield, Detroit 27, Mich.

New York ir New Jersey valst.—
STELLA STRAZDAS. 135 Liberty St.,
Linden, N. J.

Ohio valst.—ONA STEPEL. 1218 Cas-
tleton Rd., Cleveland Heights, Ohio.

Pennsylvania valst.—J. TAMANAUS-
KIENE. 218 Oak St. Minersville, Pa.

Maryland valst.—ALDONA MATUKAI-
TE. 1427 W. Lexington St. Baltimore 28,
Md.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENE. 2056 W. 23rd
St., Chicago 8, Ill.

LITERATINĖ KOMISIJA

VERA GALNAITE. 717 W. 18th St.
Chicago 16, Ill. ANTANINA WACKELL.
237 Millbury St., Worcester, Mass. MARI-
JONA JOKUBAITE. 175 Fillmore St.,
New Haven, Conn.

SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

M. DELIONIENE. 10 Shannon St. Wor-
cester, Mass. M. PAUKSTIENE. 4318
Maplewood St., Chicago 32, Ill. K. SRIU-
BIENE. 1627 So. 51 Ct., Cicero 50, Illi-
nois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

VERONIKA LIUTKIENE. 32 Arthur
St., Worcester, Mass. ANTANINA BAR-
VITZ. 2013 Canalport Ave., Chicago 16,
Illinois.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH GRISH. 77 W. Wa-
shington St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikių Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 1754

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 1754

EUROPOS MOTINŲ TRAGEDIJA

Rašo dr. P. Ramanauskas

Šis baisus karas skaudžiausius pėdsakus paliko motinų širdy. Kasdien Europos karių kapinės pilnos motinų klūpančių prie vaikų-karių kapo su ašaromis akyse ir gėlėmis rankose. O kiek žuvo karių, kurių kapų niekas nesuras—jie yra vistiek motinų širdyse. Šių motinų skausmas — tragedija, yra dar didesnė, nes jos neturi net savo vaikų kapo... Nesuskaitomuose butuose kabo vaikų uniformuotos fotografijos, į kurias motinos kas valandą ir minutę pažiūri su ašarotomis akimis. O ne vien frontas gi išžudė kelioliką milijonų vaikų. Koncentracijos stovyklose Vokietijoje ir Rusijoje baisiausiomis mirtimis išdeginta, kankinimais numarinta milijonai žmonių. Alpsta motinos patyrusios apie baisiausius savo vaikų nukankinimus už garbingus idealus. Tironai grūdo žmones į ugnį beprasmiškam žuvimui. Demokratinio pasaulio motinos turėjo duoti vaikus už Žmonijos, Religijos, Laisvės, Žmogaus Teisių, Demokratinės išgelbėjimą. Šalia Euroops tautų kovojusių prieš nacizmą, bolševizmą, totalitarizmą bet kokių būdu, čia baisiomis aukomis prisidėjo ir užeuropinės tautos—Amerika, Anglija. Žuvusieji skaitomi milijonais. Milijonai motinų liko skausme ir ašarose. Motinų širdžių apiplėšimas nėra baigtas ir dabar. Lietuvoj kankinami, žudomi, šaudomi, kariai patriotai, arba vežami į Sibirą. Motinų eilės verkia, jei jos iš viso ten yra prileidžiamos ir pačios neišvežamos... Motinų eilės stovi prie kalėjimų, kurie visame krašte yra pilni. Jos susmunka širdies skausme negyvos... Tremtyje yra daug motinų, kurių vaikai išžudyti vokiečių lage-

riuose, išvežti į Rusiją. O taipgi daug motinų liko Lietuvoje, kurių vaikai yra tremtyje. Nuo Lietuvos iki Lenkijos, Pabaltijo, Balkanų—visur motinų širdys tebedraskomos žudymais ir deportacijomis. Ir žydų tautos motinų tragedija—kurios dar išliko, yra baisi ir ji šiandien dar nesibaigia žydų tautos kruvinoje kovoje už savo siekiamus idealus!

Ant galo baisi tragedija ir tų motinų, kurių vaikai dirba žmonijos sunaikinimui, kurie žudo, kankina, tremia, išsižadėję motinų ir jų nebeįsileisdami nei į savo butus, nei patys aplankydami motinas gričiose... Pilnos bažnyčios ir maldų namai ašarose ir maldose klūpančių motinų besimeldžiančių už mirusius, išžudytus ir nukankintus vaikus.

Visos paieškojimo įstaigos pilnos verkiančių motinų ieškančių savo dingusių vaikų. Viltimi drebančiomis širdimis jos ten eina ir grįžta tikėdamos bent ką nors išgirsti apie dingusius vaikus. O dar trečias karas pareikalaus daug aukų žmonijai išgelbėti.

1947 metais pradėjo veikti pasaulio motinų sąjūdis Visuomeninės ir Socialinės Moterų Unijos kongreso nutarimu. Šis Motinų Sąjūdis (M.M. M-Mouvement Mondial des Meres) nori įstoti į UNO. Šis sąjūdis paskelbė sumaniai suredaguotą Motinos Čarterį. Tarptautiniuose motinų-moterų kongresuose dalyvavo (Paryžiuje) ir pavergtų tautų moterų atstovės—jų tarpe ir Lietuvos. Pavergtų tautų motinos kenčia dvigubai!

Ir dabar Europos vargai, skurdas, nedatekčius, gula didelė dalimi ant motinų pečių. Motinų tragedija yra

pasaulio širdies tragedija. Kaip būtų gera, kad žmonės nebūtų kankinami, žudomi, šaudomi, kariai kovodami už garbingus idealus. Kiek būtų motinoms džiaugsmo, kad Teisingumas ir Širdis užvaldytų pasaulį ir pakeistų neteisybes ir apmaudą!..

Ant galo nemaža tragedija ir tų motinų, kurios nesupranta savo motiniškos didybės, savo motiniškos širdies orumą!

Prisiminkime tremtines motinas, nes kitos tėvynėje ir Sibire visai kenčian-

čios motinos yra nepasiekiamos ir joms jokia pagalba negali būti suteikta.

Motinų-moterų sąjūdžiai, organizacijos, remia ir visų tremtinių reikalų sprendimą. Tremtiniai yra pasaulio našlaičiai. Jų reikalams išspręsti yra reikalinga didelė motiniška širdis...

Motinų širdies tragedija yra ir tėvų širdies skausmas. Ach, dar ligai motinos ir tėvai išeidami ir grįždami į namus jaus, kad juose trūksta nužudytų, žuvusių, dingusių vaikų...

Mūs Ryšiai Su Pasauliniu Moterų Sąjūdžiu

Rašo Dr. V. Karvelienė

Tarptautinė Katalikių Moterų Lygų Unija

Lietuvių katalikių organizacijos Nepriklausomaj Lietuvoj turėjo ankštų ryšių su dviem dideliais tarptautiniais moterų sąjūdžiais: Tarptautine Katalikių Moterų Lygų Unija (Centras — Utrecht, Olandija) ir Socialine ir Visuomenine Moterų Unija (Centras Paryžiuje), iš kurios šimet išaugo nauja atžala — Tarptautinis Motinų Sąjūdis (Mouvement Mondial des Meres). Lietuvių Katalikių Moterų Draugija dalyvavo Tarptautinėj Katalikių Lygų Unijoj veik nuo pat Nepriklausomybės pradžios, o nuo 1931 m. ji, kaip draugija, išstojo, nes ji dalyvavo šioj Unijoj per Katalikių Organizacijų Sąjungą (anksčiau vadintą Sekretoriatu) šalia kitų katalikiškų moterų ir mergaičių organizacijų.

Tarptautinė Unija, pasirinkusi obalsį "Visa didesnei Dievo Garbei" ir įsirašiusi į spinduliuojančio kryžiaus ženklą "Šiuo ženklu nugalėsi" (In

hoc signo vinces), pasiryžta remti tikėjimą, ginti tikybą laisvę ir dalyvauti socialinėj Katalikų Akcijoje visiškai pasiduodama Šventojo Sosto direktyvoms. Unija turi kardinolą Globėją šv. Tėvo paskirtą. Dabartinis Unijos Globėjas yra kard. Pizzardo.

Unijos uždavinys — jungti katalikių moterų tautines draugijas į tarptautinę vienetą, studijuoti ir ginti religijos laisvę ir Katalikų Socialinės Akcijos klausimus bendros moterų akcijos požvilgių, orientuotis ir derinti šią akciją.

Unijai priklauso Tarptautinė Mergaičių Federacija, susidariusi iš atskirų mergaičių organizacijų, kurios priklauso tarptautiniam centrui tiesioginiai arba per tautines katalikių organizacijas. Lietuvės studentės ir moksleivės ateitininkės bendradarbiauja ir turi ankštų ryšių su ta Tarptautine Mergaičių Federacija.

Taikos metu Unija šaukdavo kas keturis metus kongresus Romoj. Prieš kongresą dirbdavo apie 10 komisijų

įvairiausiems moters ir mergaitės gyvenimą liečiantiems klausimams. Komisijų paruoštos anketos būdavo išsiuntinėjamos į visus pasaulio kraštus ir iš gautų atsakymų padaromos išvados iškeltiems klausimams spręsti. Tuo būdu kongreso paruošime dalyvaudavo visos tautos, o galutiną klausimų išsprendimą kongrese lemdavo visų tautų atstovės. Nutarimai pasižymėdavo dideliu demokratingumu ir sąžinės laisve. Pav., Unija pilnai pripažindama, kad motinos vieta yra prie mažų vaikų, vis dėlto priėmė nutarimą, jog negalima prievarta atleisti iš tarnybų motinas, bet reikia varyti propagandą, kad jos pačios pasirinktų tik šeimą.

Paskutinis Unijos kongresas buvo šįmet Rugšėjo mėn. Romoj. Didžiausias Kongreso darbas: Katalikių Mergaičių Charta. Jos svarbiausias sakiny: "Konstatuojame, kad šiandien trūksta pasaulyje taikos dėl tiesos, teisingumo, meilės, tvarkos, saugumo ir altruizmo stokos. Manome, kad moterys, ypatingai mergaitės katalikės, gali prisidėti prie šios būklės pagerinimo, jei tuo tikslu dirbs broliškoj vienybėj."

Šalia Mergaičių Sekcijos ankštam ryšy su Unija dirba Tarptautinė Mergaičių Globa ir Tarptautinė Socialinės Tarnybos Unija. Pirmoji teikia keleivėms ir bedarbėms dorinę ir profesinę apsaugą ir pagalbą per stočių misijas, pensionus, darbo biurus, darbo namus ir t.t.

Antroji—jungia visų kraštų katalikiškąsias socialines mokyklas, studijuoja jų programą, darbo metodus, socialinius, profesijų ir kitus klausimus.

Socialinė Ir Visuomeninė Moterų Veikla

Antra Moterų organizacija, su kuria Liet. Katalikių Organizacijų Sąjunga

dar prieš karą palaikė ryšių, o tremtyje labai artimai bendradarbiauja, yra Socialinė ir Visuomeninė Moterų Unija (Union Feminine Civique et Sociale). Ši Unija yra įsteigta 1925 m. Ji jungia visas moteris visoms reikalingai visuomeninei ir socialinei akcijai, vistiek kurioj socialinėj aplinkoj. Visuomeninės ir politinės moters teisės, milžiniški pasaulio reikalavimai daro neišvengiamu dalyku moterų akciją, pagrįstą geresniu teisingumu, teisingumu ir skatinamą krikščioniškais ir tautiniais jausmais. Atsižvelgus į sumaterialintą pasaulį, Unija siekia išvystyti sistematingą socialinę akciją remiantis Socialine katalikų doktrina.

Ši unija yra vadovaujama Tautinės Tarybos Paryžių, sudarytos iš įvairių socialinių sluoksnių. Ji naudojasi jų visų patyrimu ir todėl užtikrina, kad nei vienas jų nebus apleistas. Panašiai dirba ir provincija pačioj Prancūzijoje ir užjūry.

U.P.S.C. grupuoja savo tarpe įvairius sąjūdžius, pav. "Motina šeimos židinys," susidedanti iš šeimų motinų, kurios naudojasi savitarpio pagalba ir specializuojaosi specifiniuose motinoms klausimuose.

"Vienišų moterų sąjūdis," ieško priemonių, teikia įstatymų projektus, siekiančius nugalėti specifinius jų gyvenimo sunkumus ir dirbti savo kraštui.

"Jaunų mergaičių"—siekiančių visuomeninio išsilavinimo ir dedančių pastangas dirbti krašto gerovei.

U.F.S.C. steigia šeimines ir socialines draugijas, dirbančias šeimų sąjūdį, organizuoja susirinkimus, kursus, ruošia leidinius, rašo straipsnius.

Anketomis ir specialinėmis komisijomis ji studijuoja socialinius ir visuomeninius klausimus ir įtraukia į dar-

bą kvalifikuotas asmenybės. Ji dirba per viešąją opinią, įtraukia privačią iniciatyvą ir intervenuoja, jeigu reikia, į viešas įstaigas.

Unija vedė propagandą už moters teisę į darbą (prie Tautų Sąjungos 1937 m.), už motinos teisę pasiaukoti šeimos židiniui—per tarptautinius kongresus 1933 ir 1937. 1946 m. Unija buvo pakviesta į ekonominę konferenciją patiekti savo davinius dėl šeiminių pajamų.

U.F.S.C. siekia praplėsti moters teises paliekant vyrą šeimos šefu (1938 m. Vasario 10 d. įstatymas dėl vedusios moters teisių).

Unija nepriklausoma nuo visų partijų, reikalauja dirbti prie jų, kad atsiektų savo užsimojimų. Keletas jos narių yra atstovės, patarėjos, dirba viešose įstaigose.

Per savo socialinę ir visuomeninę akciją Unija siekia geresnės, krikščioniškesnės socialinės santvarkos.

Unija priima į savo tarpą įvairių tikybų darbuotojas.

1947 m. Balandžio mėn. Unija suruošė III-čią tarptautinį kongresą, pašvęstą motinai, studijuoti reikalingas jos akcijai sąlygas. Čia buvo paliesti šie klausimai: fizinis, moralinis, intelektualinis, ekonominis ir socialinis-politinis motinų gyvenimas ir jį liečianti įstatimdavystė.

Rezoliucijose reikalauja:

Sustabdyti šeimų židinių ardymą; pripažinti įstatymais ir institucijomis motinų namų darbų vertę; racionalizuoti namų darbą ir t.t. Rezoliucijų išvadose tapo sudaryta ir vienbalsiai priimta "Motinos Charta" ir spontaniškai gimė Tarptautinis Motinų judėjimas (M.M.M.).

M.M.M. įkūrimo motyvai: Ligi tol nebuvo nei vienos specialios tarptautinės organizacijos, kuri skatintų ver-

tinti socialinį gyvenimą ir remti svarbiausią motinos uždavinį šeimos, socialiniam ir visuomeniniam gyvenime.

Mūsų gyvenime daugiau negu kitados reiškiasi motinų atsakomybės svarba visose srityse: fiziniam, intelektualiniam, ekonominiam, politiniam ir moraliniam gyvenime. Niekomet jų įtaka nebuvo tiek reikalinga, niekuomet jos tiek nesusidūrė su kasdienėmis kliūtimis, kompromituojančiomis ir stabdančiomis jų veikimą. Vis tiek kokia bebūtų tautinė tikrovė ir gyvenimo apystovos, jų įtaka bus tik tada reikšminga, kai jų balsas bus išgirstas ne tik vietos, bet ir tautiniuose ir tarptautiniuose planuose.

Higiena ir sveikata, šeimos pajamos, drabužiai, butas, auklėjimas, laisvo laiko sunaudojimas... dėl viso to motinos neša sunkią atsakomybę ir turi nepavaduojamą patyrimą, su kuriuo tenka skaitytis tikrajai žmonijos pažangai.

M.M.M. savo pagrindan deda Motinos Chartą. Jos vedamoji mintis—iš žmonijos pažangos skatintojų motina užima pirmąją vietą šeiminiame ir ekonominiame, visuomeniniame ir valstybiniame gyvenime. Jos daroma įtaka šeimos židinyje turi spinduliuoti valstybėje, tautiniame ir tarptautiniame gyvenime. Ji atneša nepavaduojamą duoklę į valstybinį, visuomeninį ir ekonominį gyvenimą. Būtina, panaudojant viešąją nuomonę, įstatymus ir institucijas, efektyviai kelti visuose kraštuose moters misijos vertės pripažinimą pasaulyje, ypač jos pareigos pripažinimą šeimoje ir valstybėje; būtina siekti šeimos pastovumo ir tvirtumo, bei būtinu moters garbės apsaugojimo; būtina užtikrinti motinai jos fizinio, intelektualinio, ekonominio, visuomeninio, politinio ir moralinio gyvenimo sąly-

gas, būtinas motinai, žmonijos pažangos kūrėjai.

Socialinės ir Visuomeninės Unijos kongrese 1947 m. dalyvavo ir lietuvės atstovės: Bačkienė, dr. Karvelienė ir Navakienė. Lietuva buvo atstovaujama greta kitų valstybių ir visur greta kitų buvo minimas jos vardas. Lietuvės atstovės turėjo visus viešus ir privačius galimumus pareikšti lietuvės motinos kančias praeity ir dabarty, Lietuvoj, ištėrime ir emigracijoje. Mūsų lietuvių vargai atsispindėjo iš stovyklų atsiųstose anketose, kurios sukėlė dėl mūsų tėvynės nelaimių visą eilę užuojautų, pareikštų viešai ir privačiai. Dr. V. Karvelienei buvo įteiktas medalis už M. Pečkauskaitės kūrinį "Sename dvare." Mūsų anketomis pagrįstos ir kai kurios rezoliucijos. Ypatingo dėmesio sukėlė atstovėms padalintas raštas apie žūstančius ir žuvusius Sibiro stovyklose mūsų tautos vyrus, k.a. buv. Lietuvos prezidento Al. Stulginskio paskutinės valandos ir mirtis. Lenkių atstovių komisijoje tapo suredaguota rezoliucija reikalaujanti šio pobūdžio institucijas; ji buvo padeklaruota plenumo posėdy, bet tolimesnės eigos dėl žinomų priežasčių nesusilaukė. Pareikštos lietuviams užuojautos susilaukė atgarsio Tarybų Lietuvoj, visa eilė artistų pasirašė protestą prieš reiškiamas lietuvių užuojautas.

Ypatingo įspūdžio ir užuojautos sukėlė ukrainietės ir gudės atstovės. Jų tautų vardai nebuvo minimi šalia kitų tautų ir todėl jos prie kiekvienos progos iš vietos šaukė pridurdamos Ukraina—Sudija. Didžiųjų tautų atstovių užtartos jos gavo galimumo perskaityti savo pranešimus apie jų motinų už geležinių grotų vargus. Gudė pravirko kalbėdama. Nueinant nuo estrados,

Danijos atstovė ją pabučiavo viešai reikšdama savo užuojautą. Jos kreipėsi ir į mane prašydamos, kad lietuvės, pažindamos savo patirtimi jų vargus, prisidėtų prie jų teisėtų reikalavimų. Galop jos patiekė savo rezoliucijas, kurios taip pat buvo tik padeklaruotos ir grąžintos atstovėms. Rezoliucijos buvo šio turinio: Tarptautinė moterų kongresas konstatuoja, kad tam tikruose kraštuose, esančiuose išimtinoj komunizmo įtakoj, pav. Ukrainoj ir Gudijoje, motina neturi elementariųjų priemonių sukurti šeimos židinio ir todėl kongresas reikalauja, kad motina būtų išlaisvinta nuo visų prievartos darbų dirbtuvėse ir kad ji nebūtų panaudojama nakties darbo pamainose.

Be to, kongresas reikalauja neskirti žmonių nuo jų vyrų, pastaruosius išsiunčiant toli nuo šeimų židinio, nes toks atskyrimas suardo šeimų dorovę.

Konstatuojant, kad sovietinio režimo kraštuose vyksta tikiybinis persekiojimas, kongresas reikalauja turėjusiems dėl to apleisti gimtąją žemę asmenims suteikti prieglaudą tuose kraštuose, kur jie yra pabėgę, kad jie būtų traktuojami kaip politiniai tremtiniai ir būtų jiems pripažinta teisė į darbą.

Kongresas prašo Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus Ženevoj pasiųsti medikamentų slaptųjų armijų sužeistiesiems, kurio kovoja krikščioniškų ir demokratiškų principų vardan už jų kraštų laisvę.

Kaip matome, visos šios rezoliucijos atitinka ir mūsų žaizdas.

Daug ramesni, bet taip pat gilių skausmingų pergyvenimų persunkti buvo ir kitų sovietinio režimo užimtų kraštų atstovių pranešimai: lenkių, čekų ir austrių.

(Pabaiga bus kitam num.)

Bernardas Brazdžionis

Benamių Malda

Viešpatie, tai Tu paukščiui lizdą krauni,
Kur tėvų tėvai jį pūkeliais puošė,
Ir skambėjo jų giesmės sidabrinės,
Džiaugsmui Tavajam.

Viešpatie, tai Tu trapią sraigę saugai,
Kad nedužtų juos mažasis namelis,
Ir pro rudenį ir pro šaltą žiemą

Gyvą pravedęs.

Vesk ir mus namo, kur kapai senolių,
Kur piliakalnių aukštos pušys ošia,
Vesk ir mus tenai, Baltijos pakrantėn,
Viešpatie geras.

Čia sudžiūsim mes, ilgesy paskendę,
Ir neras vaikai gintarinio žiedo,
Mėlynų linų ir baltųjų drobių

Dyvino rašto.

Nežydės čionai Nemunas gėlėtas,
Nežaliuos Neris Vilniaus miesto bokštais
Ir neoš dainų savanorių žygio

Juodosios girios.

Kas pavasarį grįžta ten kregždutė,
Ir kas dieną ten grįžta mūsų mintys—
Vesk greičiau namo mūsų našlaitę širdį

Tėviškės žemėn.

Vesk greičiau namo, kur Maironis šaukia,
Ir kur Vaižganto žemės žingsniai ilsis,
Vesk ir mus tenai, į tėvų Ramovę,

Viešpatie geras.

(Iš Šiaurės Pašvaistė)

—★—

K R I S L A I

Nors oficialiai mūsų naujų narių vėjus baigės, bet tai nereiškia, kad darbas jau baigtas ir nieko toliau nereikia veikti. Šiuo laiku kaip sykis bene patogiausias laikas moteris, mergaites pakalbinti rašyti į Moterų Sąjungą.

Vasaros metu įvyksta įvairių išva-

žiavimų, piknikų, kuriuose tenka daugiausia susitikti su žmonėmis, taigi išnaudokime kiekvieną pasitaikiusią progą.

Pradeda daugiau atvykti iš tremties naujų žmonių, ki kongresui priėmus naują bilį, rudenyje pradės didesnis skaičius atvykti pas mus. Būkime pa-

siruošiusios atvykusiųjų tarpe ieškoti naujų narių. Jei mes tuo nesirūpinsim ir nieko nedarysim, kiti už akių mums užbėgs ir įtrauks jas į savas organizacijas. Būkime sargyboje, kad atvykusios nepapultų į priešingas mums organizacijas, draugijas.

★

Praeitą mėnesį Centro sekretorė Albina Poškienė su savo broliu asmeniniais reikalais buvo išvykę Michigan valstybėn. Ta proga buvo užsukus ir į Grand Rapids, Mich., pas Centro pirmininkę Albiną Drizą, kuri sukvietus pas save kelias sąjungietes suruošė viešniai pagerbimą ir nuo visų įteikė dovaną.

★

Lietuvos dail. Aleksandra Gugevičaitė-Herrmann Buenos Aires mieste, Argentinoj, buvo suruošus savo darbo paveikslų parodą. Jos veikalai yra įdomūs tuo, kad yra imitacija garsiausių veikalų pasaulyje ir pagaminti ne dažais, bet išsiūvinėjimu. Paveikslų grožis esąs stebėtinas. Ji su savo vyru ir šeima gyvena Brazilijoje.

★

Vatikano tribunolas praėjusiais metais svarstė 76 prašymus iš viso pasaulio panaikinti jungtuves. Iš to skaičiaus 44 atsitikimuose jungtuvės buvo panaikintos, o 32 prašymai atmesti.

★

Birželio mėnesį Boston, Mass., įvyko LRKSA seimas, kuriame dalyvavo ir Centro sekretorė A. Poškienė. Ji buvo atstovė nuo savo 163-čios kuopos.

Centro Valdybos narėms labai yra svarbu dalyvauti kitų organizacijų seimuose.

★

"The Miracle of the Bells" filmos artistės Olgos Treskovnos (tikroji pavardė Olga Trocki) motina, sakoma,

buvo kilusi iš Lietuvos. Ji mirė šių metų Birželio 4 d., Nanticoke, Pa.

★

V. Lozoraitienė Italijoje išvertė iš lietuvių į italų kalbą Petruičio knygą "Kaip mus sušaudė." Knyga neužilgo išeis iš spaudos.

★

Kristus uždėjo pareigą budėti, kad žmonės išlaikytų tyrą ir skaisų dieviškąjį mokslą apie Moterystę. (Šv. Tėvas Leonas "Enciklika apie moterystę").

★

Moterystės aukščiausias tikslas yra palaikyti žmonių giminę, auginti, auklėti garbingus krašto piliečius ir ištikimus Bažnyčios vaikus.

"Kvieslys į Laisvę"

"Kvieslys į Laisvę," tai yr' knyga

Plunksnos poeto Jono Kmito,
Kurio kanklių kiekviena styga

Skamba dažnai jau nuo pat ryto.

Kaip kad skambėjo mūs Maironio,

Kurs kovės irgi už Lietuvą,

Pakeldamas tuo ūpą žmonių

Ir kviesdam's visus juos į krūvą.

Kaip dabar daro jau ir Kmitas,

O darė ir anksčiau ne kartą—

Kvietė visus, ypač mokytus,

Kad būt visiems mūsų susitarta.

Kad tuo lengviau būt' mums kovoti

Už laisvę pavergtos tėvynės,

Reiškia: Lietuvą mūs vaduoti

Iš raudonų maskolių plynės...

Todėl ir Knygą šią mus Kmito

Platint aukokim apščiai triuso

Lygiai tarp prastų ir mokytų,

Kaip kad: "Kvieslys į Laisvę" mūsų.

K. Vidikauskas.

Pastaba.. Šią prelatą K. Urbonavičiaus knygą galima įsigyti "Darbininko" Knygynė: 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Kaina \$2. K. V.

Motina Ir Vaikas

Tai kuriems tėvams trūksta energijos, nuoseklumo ir susivaldymo. Jie lengvai nusileidžia vaikų prašymams, ašaroms, užsispyrimui. Ką vieną dieną uždraudžia, kitą dieną jau leidžia, pažadėję smarkiai bausti — visai nebaudžia, pažadų neišpildo, dovanas, kaip sakoma, "nusuka" ir t.t. O tėvai be susivaldymo jei baudžia, tai jau be saiko, kolioja pikčiausiai ir labiausiai paniekinamai. Sunku viską apsaityti. Bet ir reikalo nėra viską išvardyti. Tikiu, kad nė vienoj šeimoj nesusikaupia tiek blogybių. Bet jų vengti būtinai reikia. Ką daryti? Supraskite vienąkart ir atsiminkite visados — šeima yra nors maža, bet tikra mokykla, o jūs, tėvai, — mokytojai. Ir dar daugiau — nepavaduojami auklėtojai. Jūsų vaikai toje mokykloje mokosi dieną naktį, ištisus metus, daug metų. Jie viską mato,

viską ima į galvą, visko išmoksta ir daug ką ilgai, net visą amžių atsimena. Taigi, atsargiai auklėkit, tėve motina. Kasdien iš pat ryto atsiminkite, kad esate didžiausi vaikų mokytojai. Kas valandą atsiminkite, kad vaikai jus mato ir daugiau mokosi iš jūsų darbų, kaip iš jūsų žodžių. Šitoks dažnas savo svarbių pareigų prisiminimas jums tikrai padės bent vaikų akyse pavyzdingiau elgtis.

Motinos, nemylėkite savo vaikų per daug egoistiškai. Auginkite juos ne sau, o jų pačių labui.

Prieš valgydamas ir eidamas gulti vaikas visados švariai nuplauna rankas.

Visados palankiai ir ramiai atsakinėkite į vaiko klausimus.

KELIONĖ PER TREMTINIŲ STOVYKLAS

Didelis prancūzų žurnalas "Chemins du Monde" vieną savo numerių paskyrė tremtinių Vokietijoje gyvenimui ir jų būklei nušviesti. Numeryje, šalia dviejų įvedamųjų straipsnių, kita leidinio medžiaga paskirstyta keturiais skyriais: a) apie tremtinių organizacijos problemas, b) apie tremtinius ir žmogaus asmenį, c) liudijimai ir dokumentai ir d) tremtinių buitį. Leidinys papuoštas keturių lietuvių dailininkų — Valiaus, Augiaus, Petravičiaus ir Rato medžio raižinių produkcijom.

Vienai to žurnalo bendradarbei Mme Perrin teko atlikti kelionę per kai ku-

rias tremtinių stovyklas. Ir štai ką ji pasakoja:

"Saugokitės, Madame, sentimentalinio šantažo, atsargiai priimkit dramtinius pasipasakojimus, būkit pasirengusi susidurti su apstulbinančiomis situacijomis... Prieš klausinėdama tremtinius, pirma šį klausimą išstudijuokit statistinėj, ekonominėj, politinėj plotmėj..."

Taip Mme Perrin į susitikimus su prancūzų zonos tremtiniais įvedino PDR (tremtinių skyriaus prie prancūzų karinės valdžios) kapitonas Rastatte. Tokia pastaba žurnalistei atrodžiusi šiurkštoka; ji tačiau taria, kad

tas karininkas pažįsta tremtinių stovyklų gyvenimo paslaptis, kad jis "pažįsta padėti tų parijų, kuriems uždrausta dalyvauti kultūrinės visuomenės žaisme"...—ir Mme Perrin "rimtai priėmusi šį patarimą," pradėjo savo kelionę po visų trijų vakarinių Vokietijos zonų tremtinių stovyklas.

Jau pas Tastatto tremtinius Mme Perrin atranda ano PDR karininko nusiteikimų atliepimą. "Mane sutinka su mandagiu, bet neabejotinu prieššukumu. Neramūs žvilgsniai, šalta šypseną... Jiems sukūrė šią netikrą buitį, kuri jiems leidžia išlikti gyviems, bet negražino ramybės"...

Tubingene žurnalistė "lengviau atsidviepia," matydama, kaip gatvėmis su knygom po ranka vaikštinėja studentai—"pabaltiečiai, lenkai, vokiečiai, kurio aistringai dirba neaiškiai savo ateičiai." Žurnalistės akimis Tubingeno tremtiniai geriau maitinami kaip kitose stovyklose. Bet "IRO neskiria kreditų tremtiniais apręgti. Drabužiai, kuriuos jie kartais gauna, ateina iš Raudonojo Kryžiaus bei UNRRA'os ir iš juodosios rinkos, dėl kurios jiems sunku daryti priekaištų."

"Reeklingene" Mme Perrin sutinka prof. Brazaitį, kurio straipsnį ji jau buvusi skaičiusi. Ji cituoja jo pasikalbėjimo žodžius, jog "prancūzų zonų tremtiniai traktuojami su daugiausia atodairos,... turi daugiausiai laisvės ir atgauna laisvo žmogaus vertingumo jausmą."

Pfullingene, rašo žurnalistė, "man pristato garsų Kauno rašytoją. Tasai poetas, operų libretų vertėjas, klasiškų ir visuose Baltijos kraštuose žinomų lyrinės poezijos kūrinių autorius, skaldydamas malkas man atsako prancūziškai:—Neklauskite, kodėl aš nenoriu grįžti į savo kraštą: visų mūsų atsakymas vienokis..." Taip pat Pful-

lingene žurnalistė atranda jauną lietuvių šeimą, kurios galva "atsikeldamas nuo savo darbo stalo paliko ten keistų žaislinių konstrukcijų, namukų, stogelių... Jis man prisipažįsta esąs inžinierius ir bebaigęs disertaciją apie Lietuvos kaimo namų stogus. Jo žmona kątik gavo Tubingeno universitete filosofijos daktaro laipsnį už disertaciją apie laidojimą priešistorinėje Lietuvoje... Aš buvau apstulbinta ir nežinojau, kaip juos paklausti, ar jie tikisi grįžti į Lietuvą. Ne, jie nori išvykti į Čikagą ir tenai tęsti lietuviškąsias tradicijas."

Amerikiečių zonų Mme Perrin savo kelionę pradeda nuo Frankfurto, kur Mr. S..., aukštas JV karinės valdžios pareigūnas, per pietus jai pareiškia:

—Jau treji metai kai aš turiu reikalo su tremtiniais. Reikėtų prirašyti visą tomą, jeigu norėčiau pasakyti visą, ką aš galvoju tuo svarbiu klausimu. Aš visomis jėgomis kovoju, kad praeitų įstatymas 400,000 tremtinių į JV įsileisti... Sunku, nes Amerika toli, žmoniškosios proporcijos kitokios kaip Europoje, sentimentalinių požiūrių žmonės sunkiai atskiria nuo teisingumo, humaniškumo, ekonomikos... Tačiau jau padaryta didelė pažanga, ir aš esu tikras, kad Amerika vėl duos pavyzdį.

Į Hanau Mme Perrin atvyksta kaip tik sovietų repatriacinės misijos vizito metu. Ji nusišypso pagalvojusi, ar tas auksiniais antpečiais karininkas po vizito stovykloje beras savo mašiną sveiką.—Jai gerą įspūdį palieka švari ir tvarkinga tremtinių ligoninė. "Tačiau tas įspūdis greit išsisklaido, ir man pasilieka atsiminimas stovyklos, kur skurdas tyliai slepiasi už kiekvienų durų,... kur šeimos įsikūrusios kambarių kampuose, lovos neuždengtos, o vietoj langų stiklų kartono gabalai. Ir taip jau treji metai."

Žurnalistė sutinka baltai „kaip angelas“ apsirengusią „žavią gailestingąją sesutę—lietuvaite“; ji mato operacinę lietuvių nosies ligų specialistą prof. Z. Iš informacijų apie screeningus ji susidaro įspūdį, kad jie daromi ne tiek teisingumo, kiek finansiniais sumetimais. „Pabaltiečiai dažnai laikomi kolaborantais. Taip tvirtinantieji tyčia ar netyčia užmiršta, kad Baltijos kraštai pirmiausia buvo sovietų okupuoti 1940 m. Sovietų režimas pasistengė išsiųsti į Sibirą tiek daug žmonių, kad, kaip man sakė, iš kiekvienos šeimos buvo išvežti. 1940 m. buvo taip blogai, kad nacių okupacija jiems gal atrodė švelnesnė. Ar pabaltiečiai dėl to kolaborantai? Į tai atsako pačių vokiečių paskelbtas skaičius—29,500 lietuvių, žuvusių vokiečių koncentracijos stovyklose; jų rezistencijos organai, kurių pėdsakus galima matyti lietuvių tremtinių savaitiniame „Žiburių“ laikrašty.

Mme Perrin pati mato, kaip ligoninei trūksta būtiniausių priemonių, kaip tremtiniai eilėje sniege sustoję laukia iš bendro katilo sriubos, kurią jie nešasi namo konservų dėžutėse; kaip kelios šeimos ir priedo keli abiejų lyčių viengungiai gyvena viename kambaryje... Jos nuotaikas kiek prablaivina „mokykla, kurios švarios klasės rodo sąmoningą nusistatymą išugdyti jaunąją kartą tinkamai jų būsimajai gerovei“; bažnyčia, „kurios intymioj atmosferoj tremtiniai valandėlei gali užmiršti savo sąlygas.“

Amerikiečių zonoj prancūzų žurnalistei krito į akis administracijos biurokratiškumas; britų administracija stengiantis „išlaikyti bei grąžinti (tremtiniais) žmogaus vertingumo pajautimą“, ji taktingai vengianti „pažeminti žmones screeningais bei polic-

nėmis kontrolėmis.“ Mme Perrin įsitikina, kad „tik su taktu tegalima prieiti prie tokių komplikuočių problemų.“

Tačiau biurokratija sąmoningai ar nesąmoningai kartina ir britų zonos tremtinių buitį. Blomberge prancūzų žurnalistei teko sutikti žmonių, kurie, gavę Venesuelos ar Kanados vizas, tegauna leidimus—jeigu iš viso gauna—išvykti iš Vokietijos po tiek ilgo laiko, kad anos vizos nustoja galios. Vėl reikia viską pradėti iš naujo amžiname biurokratijos rate—„arba pasikarti.“—O kai ambulatorioj seseiė padejuoja per savaitę tegaunanti 198 vaikams 2000 žuvies taukų kapsulių, žurnalistę lydinti anglė pareigūnė griebiasi už galvos.

—O aš kas rytą žuvies taukais šeriu savo šunį!—

„Totalizmas davė vaisių“ — tokia mintis ateina žurnalistei į galvą po kelionės pas Vakarų parijus: į milijono tremtinių skurdą pasaulis tereaguoja atsirinkdamas juodo darbo jėgą.

Mme Perrin palygina visų trijų Vokietijos zonų administracijos charakterį. Prancūzai su savo ribotais ištekliais tesirūpina smulkiaisiais, kasdieniniais tremtinių klausimais, rimtai žiūri į kultūrinius jų reikalus, leisdami sau į priešistorinio lietuvių laidojimo klausimą pažiūrėti kaip į kokį gyvybiškai aktualų reikalą.

Amerikiečiai pavirtę gerai organizuoti, bet nepaprastai sudėtingos biurokratijos įrankiais, prie problemos prieina per statistiką, schemas bei įsakymus nesiteikiant asmeniškai nusileisti į gyvosios tremtinių buities atvejus. Britai ir tremtinių atveju pasirodę didieji kolonizatoriai, su mažiausia personalo atlieką didžiausią darbą, biurokratijos aparatą suredukavę ligi paprastų žinių tarnybos.

Apie rusus Mme Perrin nė nekalba.

Viskas Priklauso Nuo Motinos

„Argentino Lietuvos Balsas“ Motinos Dienos išvakarėse įdėjo straipsnį apie lietuvių motiną Argentinoje. Straipsnis yra graži pamoka ir visur kitur gyvenančioms motinoms. Vienoj vietoj rašoma sekančiai:

„Kaip kitose pasaulio dalyse, taip ir Argentinoje, daugelis lietuvių yra sukūrę šeimas su įvairių tautų vyrais. Vienok, jeigu motina yra inteligentiška ir sąmoninga, tat jos vyrai ir jų vaikai gerbia lietuvių motiną ir ji netik nenutolsta nuo savo tautos, bet ir savo šeimą suartina su lietuvišiais. Motinos rūpesčiu lietuviškas spausdintas žodis ten yra nuolatinis svečias ir literatūra apie Lietuvą kitomis kalbomis ten randa vietos. Jie lanko mūsų kultūrinius parengimus ir dabar, kada tautą ištiko baisi tragedija, tokių lietuvių motinų įtakoj esanti jų vyrai svetimtaučiai dažnai daugiau rūpinasi apie savųjų atsikvietimą ir paramą karo audrų išsklaidintiems Lietuvos gyventojams. Turime daugybę pavyzdžių. Lietuvės vyrai svetimtautis atsikviečia iš Europos savo švogerius lietuvių; o būna atsitikimų, kad grynai lietuviška šeima visiškai nepriima savo brolių laiškų ir bevelija jiems iš Europos vykti Azijon. Visa tai subalansavus atrasime, kad dažniausia nuo motinos įtakos šeimoje viskas priklauso. Kur motina tampa vyra verge, toje šeimoje šviesos spindulių nesimato, bus ji lietuviška ar mišri.

„Turėdami omeny motinos svarbą šeimos, kolonijos ir tautos gyvenime, privalome dėti ir praktiškas pastangas lietuvių motinos ir bendrai lietuvių moters pagerbimui ir jos gyvenimo dienų praskaidrinimui. Vyrai ir vaikai privalo teikti jai daugiau sia pagarbos, ta, kurios pagerbimo dieną šian-

dien visas kultūringas pasaulis mini. Jaunuoliai, norėdami sukurti laimingą ateitį, privalo pavyzdingu elgesiu žavėti savo būsiančias sužadėtines. Tokiu būdu nekriks mūsų jaunimas ir laimingas gyvenimas lydės mūsų šeimas.”

Rožės Tebegyvos

Šimto metų senumo St. Mary's bažnytelė, Stockport, Anglijoje, praėjusiais metais pagarsėjo visame pasaulyje, kai Gegužės 1 d. Marijos statulai uždėtas vainikas iš 22 rožių išbuvo nenuvytęs ištisus metus. Šiais metais ta pati statula buvo apvainikuota 17 rožių, ir tos rožės taip pat nerodo jokių vytimo ženklų. Taigi, dabar Marijos statula yra apvainikuota dviem nevystančių rožių vainikais.

Šią bažnyčią dabar lanko didžiulės žmonių minios iš plačios apylinkės. Žmonės yra įsitikinę, kad čia yra stebuklingas atsitikimas. Bažnyčios vyriausybė tačiau dėl šio įvykio jokios nuomonės nėra pareiškusi.

Moterys yra taip pat žmonės, kurios turi bendrų reikalų, bendrų siekimų, lygiai kaip ir vyrai. Pašalinti moterį nuo politikos, reikėtų, neleisti jai rūpintis savimi, savo vyru ir vaikais.

(Barthelemy)

Laikyk pagarboje savo motiną per visas jos gyvenimo dienas, nes turi atminti, kokius ir kiek pavojų ji yra iškentėjus dėl tavęs. (Tob. 4,4).

Moterystė yra didis sakramentas. (Laiškas efeziečiams 5,32). Ką Dievas sujungė žmogus teneperskiria. (Šv. Matas, 19,6).

Moterų Rašytojų Literatūros Vakaras

Kaip anksčiau buvau rašius, kad tremtyje moterys, itin, pasireiškusios įvairiuose darbuose, o tuo pačiu, aktyvios yra ir rašytojos, kurių nėra tiek daug, bet nustebina savo kūryba ir vyrus, jau nekalbant apie jų stiprumą, bet ir kritiškai jos gerai įvertinamos ir ypač, tremtyje padarė pažangą kūryboje. Vienas jų dideešnis, galima sakyti didelis darbas, tai įvykęs Balandžio mėn. 25 d. literatūros vakaras Bavarijoje—Rebendorfo stovykloje.

Vakaras pradėtas Teresės Reisgienės žodžiu ir Liet. Skautų S-gos pirmijos ir skaučių seserijos atstovės vyr. sktn. dr. D. Rėšiūnaitės paskaita. Garbės prezidiumą sudarė dalyvavusios rašytojos. Po to ėjo sveikinimai. Sveikino vietos komiteto pirmininkas St. Krosniūnas, Ingolstadto stovyklos moterų komiteto vardu Blažienė, Vykdamosios Tarybos atstovas prof. J. Brazaitis, Liet. Rašytojų d-jos pirmininkas St. Santvaras ir ateitininkų draugų vardu gimn. mokyt. St. Barsdukas. Dar raštu sveikino: rašytojas filosofas dr. Vydūnas ir iš Amerikos rašytoja Alė Nakaitė-Arbutiausienė-Rūta ir buv. prezidentas dr. K. Grinius.

Pirmoji savo kūryba pasirodė, senesnės kartos atstovė poetė Juozė Augustaitytė-Vaičiūnienė (prieš keliolika metų mirusio žinomo muziko kompozitoriaus Antano Vaičiūno žmona), davusi net keturis eilėraščius: Dvi mirtys, Dienos, Nurims pamaži ir Išsilaisvinimas. Ji lyrikė, stipri lyrikė, bet ne saldi, o atmiešta išgyvenimais. Netoli bėgus, nors jaunesnė, bet ir stipri poetė Katryna Grigaitytė-Graudšienė-M. Svyriūtė, paskaičius savo eilėraščius: Partizanui, Paukšteli, Į Rytus ir į Vakarus, kur kritikų pa-

justa, kad jau ne Grigaitytė, o nauja ir svari. Trečiąja pasirodė, spaudoje seniai pažįstama, bet kiek ilgesni laiką tylėjusi poetė Magdalena Mykolaitytė (žymaus mūsų poeto prof. dr. Vinco Mykolaičio-Putino sesuo), davus tris eilėraščius: Pasaka apie tremtingą mergaitę, Vėjelio šnibždėsysis ir Išvykstančiai į Australiją. Ir ji jau ne ta ir padarius didelę pažangą. Poetė Vlada Prosčiūnaitė-Brazaitienė (žymaus mūsų literatūros istoriko prof. Juozo Brazaičio žmona) davė tik du dalykus, eilėraštį—Laiškas dukteriai ir poema—Vienos šalies legenda, kurie gražiai visus nuteikė ir matome, kad bręsta rimta literatūrinė jėga, o nors dar jauna. Poetė Gražina Tulauskaitė-Babrauskienė skaitė tris eilėraščius: Laiškas Motinai, Rūkai ir Švetur, sulaukia gražaus pasisekimo. Beletristė Karolė Pažeraitė davė vertingą novelę—Vaidilos palikimas, o Petrė Orintaitė-Janutienė novelę—Dievui dėkui, atmiešta humoru. Pastaroji pati negalėjo atvykti, o buvo atsiuntusi. Šiame vakare buvo kviestos ir pasižadėjo dalyvauti, bet dėl tolimo kelio ir įvairių aplinkybių neatvyko poetės: Alė Žalinkevičiūtė-Petrauskienė-Sidabraitė (Lietuvos operos tėvo Kipro Petrausko žmona, kuri gyvendama Vokietijoje vaidino avinėlį ir štai išvažiuoja bolševikų suviliota, raudonojo tėvynės, kaip šnipė. Juk pernai taip padarė aktorė Vosyliūtė-Dauguvietienė, vaidinusi nekaltą avinėlį ir amerikiečių buvo gausiai šelpiama ir visus apvyklė, o šiandien visus lietuvius dergia. Skaudu ir vis tie judai nesibaigia), Julija Švabaitė ir Ona Balčiūnienė-Audronė ir žinomoji beletristė Nelė Mazalaitė-Krūminienė. Iš jauniausiųjų pasirodė:

Danutė Toliušytė, Žibutė Sadauskaitė, Dabulevičiūtė, Laimutė Zujūtė, Vida Būtėnaitė ir Dalia Ivanauskaitė. Dar gimnazistės, bet laukiančios, nes nors pirmieisiais darbais, bet daug žadančios ir vakaro klausytojus neapvytė. Vakaras praėjo gyvoje, kūrybinėje nuotaikoje. Rašytojos buvo apdovanotos įvairiomis dovanomis ir pati šven-

tė rašytojo Balio Gaidžiūno nufilmuota, ką teks vėliau ir Amerikoje pamatyti. Tenka tik džiaugtis, kad moterys nesėdi ir linkėti kur betekėtų būti išblaškytoms, likti tokia, kokia ji pasirodė laisvoje tėvynėje ir tremtyje. Garbė lietuvi moteriai ir kartu rašytojai. Vistiek Lietuva bus atvaduota!

J. Bruklynietė.

KAIP PRAVESTAS ĮSTATYMAS TREMTINIAMS ĮSILEISTI

Įstatymas įsileisti 205,000 tremtinių per dvejis metus į Ameriką jau įsigaliojo. Kongreso priimtą bilių prezidentas pasirašė. Kai kuriems jis labai nepatinka ir dėl jo reiškama daug nepasitenkinimo.

Įstatymas reikalauja, kad 40% vizų būtų suteikta tremtiniams, kilusiems iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir rytų Lenkijos.

Lemiantysis žodis už naująjį įstatymą buvo Senatoriaus Chapman Revercomb. Šis lietuvių draugas buvo nuvykęs į Europą ir pats susižavėjo lietuviais. Su senatorium, kaip ir kitais Senato ir Atstovų Rūmų nariais, nuolat ryšius palaikė BALF pirmininkas kun. dr. J. B. Koncius, laiškais ir asmeniškai.

Čia paduosime kelias ištraukas iš sen. Revercomb kalbos:

"I have before me a letter which is signed by the United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., Latvian Relief, Inc., and Estonian Relief Committee, Inc. Witnesses representing those organizations appeared before the committee. Pressure groups, driving for their own ends, brought out this subject which seems to have in-

fluenced some persons. I am thankful to say they have not influenced the members of the committee of the Senate who signed the report on behalf of the Senate.

I read from a letter of June 9, 1948, addressed to me, from the organizations which I have just named:

The alleged discrimination against Catholics and Jews by reason of the provisions granting 50 percent priority to persons with agricultural background and people originating from the nonenemy areas annexed by a foreign power, is found nonexistent in fact. As it is clear from the Judiciary Committee's report, the priority is intended for the people from the Baltic States, and Poland, east of the Curzon line. In this large block of displaced persons, Lithuanian, Ukrainian and Polish Catholics and Jews make up the bulk of the number eligible under this bill.

We know, Mr. President, from the facts which are before us, that the charge of discrimination against those faiths is utterly unfounded in fact. I have seen some of the articles and editorials which speak of preference being given to the Baltic states. They

absolutely ignore the fact that the same 40-percent preference is given to those States east of the Curzon line and a large part of Poland which has been annexed by another nation. The people in the annexed land are largely of the faiths which have been said to be discriminated against.

Mr. President, I read further from a letter which is a copy of a letter written by the Reverend Dr. Joseph B. Koncius, of the United Lithuanian Relief Fund of America, and it is written to one of the writers who very bitterly and very falsely made the charge of discrimination. I read from that letter for the information of the Senate:

For your information I wish to state Lithuanians are 87 percent Catholic; Latvians 35 percent, and only the Estonians 2 percent.

The Senator from Florida stated just a few minutes ago that there were none of that faith in the Baltic countries. Lithuania is the largest and most populous of the Baltic countries.

I read further:

This makes the average of Baltic people who are Catholics over 40 percent. The Senate Wiley bill—which is the bill we are now discussing—requires that 50 percent of the refugees allowed admission should consist of Poles and Ukrainians from Poland's former territory east of the Curzon line.

Of course, that is a mistake. He means Polish nationals. That has nothing to do with the faith. We know that the faiths of east Poland, covered by this bill, in large measure are the faiths which are said to be discriminated against. I read further from the letter:

Seventy-five percent of these people are Catholics and their number is nearly twice that of the Baltic DP's.

I read further from the letter, which is a copy of a letter written to one of the news writers:

The Baltic DP's together with the Poles and Ukrainians from east of the Curzon line are among the first refugees who came to Germany, Austria, and Italy. Some of them had fled their native land from communistic aggression even as early as 1941. The majority of them arrived in 1944. The Senate bill is just giving them priority as they have been the people who suffered the longest period in the concentration and DP camps of Germany, and Italy.

Mr. President, the reason that some preference, now 40 percent, was given to the people of those countries was this. Those people cannot return home. There is no question about that. If they go back to their native land, the people of East Poland, those of Lithuania, Latvia, and Estonia, they are certain to suffer bodily harm and perhaps death. They were among the first who were seized by the Germans and forced into so-called slave-labor camps. That has already been explained, but it may well be repeated. Why was a dead line of December 22, 1945, fixed? It was fixed for only one reason, Mr. President, and that was that, knowing we could not take all DP's, we wanted to take those who were in truth and fact the earlier comers, the ones who were forced into labor, the real DP's who were, without their own choice, forced to go into camps and work during the war."

BALF vadovybė su pirm. kun. dr. Koncium priesakyje ilgą laiką budriai

veikė, kad ypač lietuvių tremtinių reikalai nenukentėtų Kongrese, svarstant tremtinių įsileidimo įstatymą. BALF pirmininkui teko daug kartų važinėti, lankyti įtakingus asmenis, laimėti palankumą.

Imigracijos ir šalpos reikalais prašome kreiptis:

UNITED LITHUANIAN RELIEF
FUND OF AMERICA, INC.

105 Grand Street,
Brooklyn 11, N.Y.

Mūsų veikimas kuopose ir apskrityse

Waterbury, Conn.

Iš Pusmetinio Moterų Sąjungos Conn. Val. Apskr. Suvažiavimo

Moterų Sąjungos Conn. valstybės apskrities pusmetinis suvažiavimas įvyko Bačandžio 25 d., 1948, šv. Juozapo parapijos svetainėje, Waterbury, Conn.

Suvažiavimą atidarė apskrities pirmininkė J. Valentinė, pasveikino atstoves bei viešniais ir palinkėjo visoms gražioj vienybėj svarstyti dienos klausimus. Po to pakvietė vietos vikarą kun. V. Ražaitį atkalbėti maldą ir tarti sveikinimo žodį. Tikrai buvo malonu išgirsti kun. V. Ražaitį taip prielankiai atsiliepiant apie mūsų organizaciją. Jo sveikinimai buvo priimti entuziastiškai. Suvažiavimą sveikino taipgi raštininkė M. Jokubaitė ir vietinės kuopos pirmininkė S. Sapraniienė.

Suvažiavime dalyvavo atstovės iš sekančių kuopų:

17 kp., Hartford: A. Kiedienė, O. Navickienė, M. Kurtinaitienė, V. Elijošienė.

33 kp., New Haven: M. Ramanauskienė, O. Dekas, O. Kvaratiejienė, B. Balcher.

38 kp., New Britain: E. Gelevičienė, A. Gutauskienė, O. Danasevičienė, K. Savickienė.

43 kp., Waterbury: M. Zailskienė, M. Digimienė, M. Budzinauskienė, A.

Mažukaitienė, J. Gluodenienė, A. Matijošaitienė, L. Liunienė, M. Fortier.

57 kp., Manchester: K. Karpuškienė, A. Vaičekauskaitė, A. Pilkienė, J. Strimikė.

Valdybos narės: J. Valentinė, rašt. M. Jokubaitė.

Viso 24 atstovės iš 5 kuopų ir 2 valdybos narės.

Viešnios atsilankė iš vietinės kuopos. Joms suteiktas patariamasis balsas.

Suvažiavimo prezidiuman vienbalsiai išrinktos: pirm. J. Valentinė, pagalb. M. Zailskienė, rašt. M. Jokubaitė. Mandatų ir įnešimų komisijon O. Dekas ir A. Mažukaitienė. Korespondentė V. Elijošienė. Tvarkdarė A. Matijošaitienė.

Rašt. M. Jokubaitė perskaitė praėjusio suvažiavimo užrašus, kurie vienbalsiai tapo priimti

Valdybos Raportai

Pirmininkė J. Valentinė pranešė, kad turėjo pasitarimus su trijų apskričių valdyboms reikale gegužinės šią vasarą. Visų pageidavimas yra, kad trijų apskričių gegužinė įvyktų New Haven'e. Taipgi atliko visus jai pavestus darbus.

Pagelbininkė A. Hussey neatvyko ir raporto neprisiuntė.

Raštininkė M. Jokubaitė pranešė, kad buvo nuvykusi į Bridgeport'ą ir

pasimatė su 18 kuopos raštininke, kuri pilnai tikėjosi dalyvauti šiame suvažiavime. Bendrai dirbo su visa valdyba ir kuopomis teikdama reikalingus patarimus, bei atsakinėdama į įvairius klausimus.

Iždininkė M. Astrauskienė dėl rimtos mylimos motinėlės ligos negalėjo dalyvauti šiame suvažiavime, taigi reportas yra sekantis: Pas iždininkę nuo praėjusio suvažiavimo buvo \$210.67.

Naujų Narių Vajus

Išklaudyta kuopų pranešimai apie verbavimą naujų narių. Pasirodo, kad visos kuopos darbuojasi ir prirašo po kelias naujas nares, bet didelio entuziazmo nesiranda nei pačiose kuopose, nei pas nares dėl pakeitimo pašalpos išmokėjimo. Daug pasikalbėta apie organizacijos augimą ir palaikymą narių.

Užuojauta

Mirus Moterų Sąjungos ilgametei veikėjai ir ištikimai narei Stasei Subatienei suvažiavimas sukalbėjo maldą už jos sielą ir pareiškė užuojautos visai šeimai.

Daugiau svarstymų nesant, susirinkimą uždarė maldą pirmininkė J. Valentinė.

43 kuopos pirmininkė sąjungietė S. Šapranienė pakvietė atstoves vakarienei, kur tikrai maloniai laikas praleistas besisotinant skaniai sąjungiečių pagamintais valgiais ir besiklausant naudingų ir pamokinančių kalbų vietos dvasiškių, taipgi besiklausant sąjungiečių choro gražaus koncerto, kurį paruošė organizacijos didelis bičiulis komp. A. J. Aleksis. Ši programa tikrai apvainikavo suvažiavimo darbuotę. Už tai nuoširdžiai tariam ačiū vaterburietėms.

Primininkė—*Julė Valentinė,*

Raštininkė—*Marijona Jokubaitė.*

Springfield, Illinois

Klebono Jubiliejus

Birželio 13 d. mūsų šv. Vincento parapijoje buvo didelė šventė: klebono, kun. S. O. Yunker, kunigystės sidabrinio jubiliejaus ir 24 metų sukaktis, kaip darbuojasi šioje parapijoje, paminėjimas.

Rytą klebonas atlaikė iškilmingąsias šv. Mišias prie sidabrinėmis gėlėmis papuošto altoriaus ir pasakė pamokslą, kuriame dėkojo Dievui už visas malones ir parapijiečiams už sutartiną veikimą.

Parapijos choras, vedamas Anna Foster, labai gražiai giedoja per šv. Mišias. Įspūdis buvo didelis ir jis ilgai pasiliks atmintyje visų tą valandą buvusių bažnyčioje.

Vakare, parapijos salėje buvo suruoštas bankietas klebonui pagerbti. Pilna salė prisirinko parapijiečių. Stalai buvo papuošti sidabriniais kaspinais ir gyvomis gėlėmis. Valgis buvo paruoštas lietuviškas.

Bankieto vedėju buvo S. Lapinskas, kuris, padaręs įžangą, pakvietė kalbėti jubiliatą kleboną ir tuo pat laiku įteikė dovaną \$300. Klebonas pirmiausiai apibūdino savo veikimą parapijoje per 24-rius metus, o paskui padėkojo visiems už sutartiną veikimą ir suruoštą jam pagerbti bankietą bei dovaną. Kitas kalbas pasakė: P. Shimkus, kun. P. Klumbis, A. Yakstis, J. Naumavich, V. Abramikas (pastarasis su visa savo šeima nesenai yra atvykęs iš Vokietijos) ir choro vadė Anna Foster.

Po vakarienės buvo muzika, šokiai ir pasilinksminimas.

Šio bankieto suruošimu daugiausiai rūpinosi: S. Lapinskas, P. Shimkus, T. Yakstis, Anna Foster ir kiti.

Amžiną atilsį suteik jos sielai, Viešpatie.

Nauji Reikalai

Reikale 18 kuopos Bridgeport įgaliota Conn. apskrities direktorė N. Meškūnienė ir M. Jokubaitė kreiptis pas tos kuopos dvasios vadą kun. J. Kazlauską prašant pagalbos kuopai sustiprinti.

Gegužinė

Tame reikale kalbėjo plačiai J. Valentinė, M. Jokubaitė, M. Ramanauskienė. Palikta susižinoti su kitų apskričių valdybomis ir reikalą kuogreičiausiai užbaigti.

Pakvietimas

Motelių Sąjungos 38 kuopos priminkė J. Valentinė pakvietė apskritį dalyvauti kuopos 25 metų jubiliejaus paminėjime, kuris įvyks šį rudenį. Pakvietimas priimtas ir nutarta įteikti dovanelę \$5.

Sveikinam

Kadangi artinasi Nekalto Prasidėjimo Seselių seimas, į kurį vyksta sąjungietės M. Karinauskienė, suvažiavimas įgalioja ją pasveikinti seimą Conn. apskrities vardu ir įteikti nors šią mažą dovanelę \$5.

Pašalpos Reikalai

M. Giraitienės pašalpos reikale įgaliota apskrities raštininkė susirašyti su Centro raštininke.

Apgailestaujam

Suvažiavimas labai apgailestavo, kad netikėta liga aplankė apskrities išdėtininkės mamytę sąjungietę Abraitienę. Prašo Dievo, kad greitai grąžintų sveikatą ir kad galėtų grįžti į savųjų tarpą.

Sekantis Suvažiavimas

Metinį suvažiavimą užkvietė 33 kuopa į New Haven'ą.

Dar pakartoju apie šaunias vestuves A. Randazzo dukters Glorijos Zentelis su B. Guzauskas. Šv. Mišias laikė klebonas kun. S. O. Yunker ir šliubą davė Šv. Vincento bažnyčioje. Anna Foster, choro vedėja ir vargonininkė labai gražiai grojo, o choras giedojo. 56-ji kuopa linki ilgiausių metų jaunai porai.

Koresp.

V. Shimkus (Stimburienė) šiuo dėkoja Eva Alain ir J. Lukaitis už surengimą "surprise shower." Labai daug buvo priprašyta svečių, didžiulė buvo sąjungietės, kurios įteikė man gražiausias dovanas. Ačiū visoms.

V. Shimkus

Chicago, Illinois

Baigė Kolegiją

Šiais metais Birželio mėnesį Cecilija Paurazas baigė Šv. Xavier Kolegiją Chicago, Ill. ir gavo keturių metų stipendiją Bachelor of Science laipsnį. Tas pasako, jog yra gabi ir buvo darbšti moksle.

Užbaigimo programa buvo labai graži. Abiturientės įėjo į salę pasipuošusios baltomis suknelėmis ir rankoje nešė uždegtą žvakutę, kuri reiškė mokslą, o jaunametės (juniors) nešė po rožę ant estrados ir vienos su kitomis keitėsi: kiekviena jaunamečių iš baigiančių paėmė po žvakutę, kad kitais metais baigtų mokslą, o baigusios jaunametės įteikė po rožę—simbolį, kad jų gyvenimas visuomet būtų gėlėmis nuklotas.

Kardinolas Stritch įteikė kiekvienai diplomą. Bažnyčioje tuo laiku vyko nepaprastai gražios apeigos, kurių Cecilija niekuomet nepamirš.

Jos brolis Petras tarnavo šv. Mi-

Cecilija Paurazas

šioms. Jis baigė Quigley Seminariją ir ateinančiais metais stos į Mundelein Kunigų Seminariją.

Duok Dieve jam pasiekti užsibrėžtą tikslą.

Cecilija turi tris tetas. Dvi jų gyvena Detroit. Viena jų, Elzbieta Paurazas, yra buvusi Moterų Sąjungos Centro pirmininkė ir dabar yra valdyboje. Stasys ir Elzbieta Paurazai su savo šeima dalyvavo Cecilijos mokslo užbaigime. Taip pat ir kita teta Margareta Stankienė yra dainininkė ir didelė veikėja Detroit. Trečia teta gyvena Connecticut valstijoje.

Garbė Ignui ir Onai Paurazams už išauklėjimą vaikų. Ona Paurazienė yra čia gimusi ir augusi, bet moka gražiai lietuviškai kalbėti. Ji yra Moterų Sąjungos 20 kuopos pirmininkė, jau keli metai eina šias pareigas ir gražiai veda kuopą.

Duok Dieve Cecilijai, kad jos išietas mokslas atneštų gražaus vaisiaus,

kad pasiektų savo tikslą gyvenime ir kad jos žydinti jaunystė vestų ją tiesiu keliu į garbingą ateitį.

M. S. 20-ji kuopa

Cambridge, Mass.

Žinutės Iš Mūs Kuopos

Kaip visos M.S. kuopos, taip ir mūsų 22-ji Motinos Dieną gražiai paminėjo. Narės bendrai dalyvavo šv. Mišiose ir ėjo prie šv. Komunijos. Po visam buvo pusryčiai, į kuriuos atsilankęs dvasios vadas, kun. P. Juškaitis, davė gražių patarimų tolimesniam gyvavimui. Bažnyčioj taipgi paragino jaunas moteris ir merginas rašyti į šią organizaciją. Kuopa nuoširdžiai dėkoja klebonui už visą gerą.

Apskrities pastarame suvažiavime mūsų kuopą atstovavo sekančios: Tauskienė, A. Ambrozaitienė, S. Griškienė ir M. Miškinienė.

Kuopos veikiančioji komisija jau daro planus, kad gerai pavyktų sumanytas—rudenį surengti "penny sale" vakaras. Jau pradėta rinkti dovanos. Visos narės žadėjo dovanų. Kurios moka rankdarbių, jos padarys gražių dalykų. Padėkim komisijai tame darbe, kad vakaras duotų daug pelno, kuris bus paskirtas parapijos virtuvės pagerinimui.

Svetainė tam vakarui išnuomota Columbus Hall, 55 Austin St., Spalių 30-tai dienai.

Prieš porą mėnesių kuopa buvo su-ruošus šokių vakarą, kuris gerai pavyko. Daug tame pasidarbavo kuopos pirm. A. Tamulynienė, komisijos pirm. A. Ambrozaitienė, S. Tauskienė, S. Griškienė, M. Miškinienė, A. Pilkienė,

Jos daugiausiai ir tikietų pardavė. Iš vyrų pagelbėjo J. Tamulynas ir J. Griškus. Pelno gauta \$67.72. Dalis pelno paskirta lietuviams tremtiniam sušelpiti.

Šia proga reikia padėkoti už dovanas vakarui S. Kantrimienei, S. Griškienei ir Miškinienei. A.A.

Worcester, Mass.

Motinos Pasiilgimas

Motinos Dienos paminėjime, E. Bleizgytė-Navickienė, narė 69-tos kuopos, padėklamavo savo parašytas eiles.

Motinėlė mano miela,
Jau atėjo šioji diena,
Kurioj gerbiam motinėles
Ir aukojam dovanėles.
Dėl brangiųjų motinėlių
Einam piktą įvairių gėlių,
Dedam centą paskutinį,
Kad papuošus sau krūtinę.
Jei dar gyva motinėlė
Segamės raudoną gėlę,
O jei jau po žeme šalta,
Tada segam gėlę baltą.
Suvirš trisdešimts metelių
Atsiskyriau nuo tėvelių.
Tą syk dar jaunutė buvau,
Kaip čionai aš atvažiavau.
Dar nepersenai galėjau
Nors laiškelį parašyti,

Labai troškau ir norėjau
Kada nors juos pamatyti.
Dabar neina nei laiškėliai,
Jau užžėlė tie takėliai.
Negaliu jiems nieko duoti,
Negaliu aš jų paguosti.
Gyvenu nuo jų toliausiai
Aš, dukrelė jų jauniausia.
Gaila manęs, vargdienėlės,
Kad nematau motinėlės.
Tiktai tamsiąją naktelę
Matau aš ją per sapnelį;
Matau mamytės veidelį,
Tariant malonų žodelį.
Sako, dukrelė, gėlėlė,
Sugrįšk pas mane, viešnelė.
Jau prailgo man dieneles
Laukiant jauniausios dukrelės.
Prie savo širdies priglausiu,
Niekad tavęs nenuskriausiu;
Veidelius tavo bučiuosiu,
Ką turėsiu, viską duosiu.
Jau negaliu apsakyti,
Trokštu tave pamatyti
Mano jauniausia dukrele,
Žydinti lango gėlėlė.
Nesugrįšiu, motinėle,
Tu mano augintojėle,
Jau amžinai atsiskyrus
Ir vargelių daug datyrus.
Ak, mamytė, mano miela,
Atsiskyriau nuo jūsų viena
Daugiau aš jus neregėsiu
Tik atsiminus gailėsiu.

Pažangioji šeimininkė

RŪKŠTYNIŲ SRIUBA

Pavasarij, kaip atsiranda rūkštynių, daugelis šeimininkių iš jų išverda sriubą. Rūkštynių sriuba yra skani ir sveika. Verdama sekančiai:

Virti sriubą su kiauliena arba jautiena. Įdėti morkų, petruškų, svogūnų, pipirų, porą babkavų lapelių. Nuplauti ir smulkiai supiaustyti rūkštynes, įdėti į rundelį truputį sviesto, sudėti rūkš-

tynes, pasūdyti jas ir sumaišyti su perkošta per sietelį sriuba. Užbaltinti rūgščia smetona. Duodant į stalą galima įdėti kietai virtų ir supiaustytų kiaušinių. Bulvės ar džiovėsiai prie sriubos duodami atskirai.

AVIENOS KOTLETAI SU KAULIUKAIS

Paimti avienos šonkaulius, vienam asmeniui du kaulėlius. Iš tų vieną kaulėlį išimti, o antrą atliuosuoti nuo mėsos, bet palikti pribibusį prie pat galo ir atlošus tą kaulėlį mėsą aplinkui išmušti, paskui pabarstyti pspirais, druska, apvilgyti išmuštame kiaušinyje, apibarstyti baltos duonos trupiniais, arba cracker meal, dėti į keptuvę taukuose ir kepti. Kai kotletai jau bus parudavę, dėti į rundelį su visu skystimu (galima dadėti karšto vandens, jei yra reikalas) ir šutinti pridėjus įvairių prieskonių: pipirų, petruškų, šaknelių, svogūnų ir morkų. Pašutinus pusę valandos įpilti truputį rūgščios smetonos ir įdėti druskos, jei stoka.

Duodant į stalą, mėsą sudėti į didelę lėkštę ir užpilti tuo pačiu, tik perkoštu per sietelį, padažu.

Prie tokios mėsos tinka bulvės, agurkai arba borokėliai.

APIE SALOTAS IR JŲ PARUOŠIMĄ STALUI

Salotos yra pirmoji pavasario daržovė ir jos daugiausiai patenka ant mūsų stalo. Salota yra sveika daržovė, dėlto reikia kuodažniausiai jų valgyti. Salotos (ne galvutėse) nurašytas iš savo daržo, arba pirkas krautuvėje, prieš duodant į stalą reikia bent keletą kartų nuplauti šaltu vandeniu, kad jose neliktų nešvarių lapų, kirmelių ir t.t. Nuplovus nereikia jų rankomis

spausti, nes pasidaro negražios ir neskanios. Užtai reikia jas nespaudžiant gerai nuvarvinti, arba imant po lapelį vandenį nukratyti. Jei yra laiko, galima sudėjus ant sietelio palikti, kad vanduo pats nuvarvėtų.

Šios rūšies salotų nereikia piaustyti. Jas reikia arba čielas paduoti į stalą, arba pirštais supiešyti. Gražu būna, kuomet jos paduodamos į stalą čielos ir į indą sudėtos taip, kad atrodytų lyg indas būtų priaugęs. Ant viršaus reikia užbarstyti truputį druskos, svogūno laišku ir krapų. Ant viršaus taipgi uždėti pagal kiekį rūgščios smetonos, arba majonezo. Nereikia salotų iš anksto užpilti smetona, nes jos pavandeniuoja.

Galima salotas taipgi papuošti kietai virtų kiaušinių skiltelėmis, ridikėliais, krapais. Labai skanu prie salotų pridėjus žalių riekutėmis piaustytų agurkų.

Salotos tinka ne tik prie bet kokios mėsos, bet ir prie žuvies. Skanu taipgi valgyti jas vien su duona, patepta sviestu.

ŠPINATŲ BLYNAI VAIKAMS

Mažame vandens kiekyje apvirinti špinatus ir juos sukapoti, arba perleisti per mašinėlę. Po to pridėti vieną, du šaukštus smulkiai trintos baltos duonos, įmušti vieną, du kiaušinius. Jei mišinys būna skystas, galima dadėti kiek miltų. Po to daryti kepti taip, kaip bulvinius blynus. Valgyti reikia karštus. Špinatai yra viena maistingiausių daržovių, užtai labai patartina duoti vaikams. Iš syk, kaip ir kitoks nepaprastas valgis gali nepatikti vaikams, net augusiems. Bet reikia priprasti. Pripratus bus netik skanu, bet ir labai sveikas valgis.

HOME MADE ICE CREAM

A home made ice cream foundation may be divided into two or three different refrigerator trays before the final freezing. Add a different fruit or combination of fruits and nuts to each tray. A small scoop of each of the ice creams in a parfait glass with a favorite sauce is a dessert few can resist.

VANILLA CUSTARD ICE CREAM

- 3/4 cup milk
- 2 egg yolks
- 2 egg whites
- 1/2 cup sugar
- 1 1/2 tablespoons flour
- 1/2 cup single cream
- 1 cup double cream
- 1 1/2 tsp. vanilla
- 1/4 teaspoon salt

Mix flour and sugar thoroughly. Add cold milk and stir until a smooth paste. Cook over direct heat until thick. When thickened cook over hot water for ten minutes. Remove from stove, add mixture to beaten egg yolks, return to stove and cook two minutes. If custard is lumpy, strain through a sieve, add single cream and cool. When cold, fold in stiffly beaten egg whites to which salt has been added and chill. Fold in the whipped cream and vanilla and pour into mechanical refrigerator trays. Makes one quart.

H.E.

TASTY FRUIT JUICE DRINKS

Some very delicious drinks may be made by combining some popular everyday beverages with fruit juices, ginger ale and charged water, and most homemakers have on their hostess shelves and in their refrigerators the "makings" of beverages of intriguing color and flavor. It's fun to try

out new and different ones. Here are just a few suggestions of possible combinations:

Tea infusion with ginger ale and lemon.

Grape juice, pineapple juice and tea infusion.

Grape juice, orange and lemon juice.

Syrups from canned fruit, ginger ale, lemon juice.

Ginger ale, juice from canned strawberries and cherries and a little lemon.

Canned pear syrup, tea infusion, grape juice, orange.

Grapefruit juice, tea infusion, pineapple juice.

Pineapple juice, grapefruit juice, lemon.

A charming frosted effect may be made by dipping the edges of glasses into white of egg, then into powdered sugar. A sprig of mint adds a great deal to the appearance also, as does a maraschino cherry dropped into a glass, or a slice of lemon placed astride the glass.

H.E.

ORIENTAL REFRESHER

- 4 cups strong tea infusion
- 1/4 cup sugar
- 2 cups gingerale
- 1/4 cup syrup from preserved ginger
- 1 lemon, sliced
- Shaved ice

Make tea, by using one teaspoonful tea for each cup of boiling water and steeping five minutes. Stir and strain. Add sugar, gingerale, ginger syrup. Pour into glasses half filled with shaved ice. Make slit in lemon slices and set astride rim of glasses. Makes 3 pints.

GRAPE-LEMON TEA

- 2 cups grape juice
- 5 tablespoons sugar

- Juice 2 lemons
- 3 cups boiling water
- 3 tsp. tea
- Shaved ice

Pour the boiling water over the tea and permit to steep five minutes. Stir. Strain, then add sugar, lemon juice and grape juice. To serve, half fill glasses with shaved ice, fill with the beverage and serve. Makes 3 pints.

H.E.

PICNIC SANDWICHES

Liver Relish

- $\frac{1}{2}$ pound ground cooked liver
- $\frac{1}{2}$ cup chili sauce
- $\frac{1}{2}$ cup diced celery
- $\frac{1}{2}$ teaspoon salt
- $\frac{1}{8}$ teaspoon pepper
- 2 tablespoons mayonnaise
- 24 slices bread

Combine all ingredients and spread between buttered slices of bread. Makes twelve whole sandwiches.

Cheese

- 1 cup ground American cheese
- $1\frac{1}{2}$ teaspoons butter
- 1 beaten egg
- $\frac{1}{2}$ cup milk
- $\frac{1}{2}$ teaspoon salt
- 1 teaspoon cornstarch
- 1 teaspoon dry mustard
- $\frac{1}{2}$ cup chopped pimiento
- 12 slices bread

Combine ground cheese, butter, beaten egg and milk. Blend cornstarch with small amount of milk and add to cheese mixture. Add salt and mustard. Cook in double boiler until thick. Remove from heat. Beat with an egg beater for a few minutes and add chopped pimiento. Cool. Spread between buttered slices of bread. Makes six whole sandwiches.

Naudinga Žinoti

Truputis citrinos sunkos, įlašintas į vandenį, kuriame žuvis verdama, apsaugoja žuvį nuo sukritimo.

Citrinos sunka ne tik parūškina sriubas, kuriose mėsa verda, bet taipgi suminkština ir pačią mėsą, jei ji būna kieta.

Vasarą paprastas prieskonis prie mėsos—žali agurkai supiaustyti plonomis skiltelėmis ir sumaišyti su rūgščia smetona. Kad jie būtų dar skanesni ir pridėtų ypatingo skonio, reikia užbarstyti smulkiai supiaustytų krapų.

Šeiminkės prašomos pabandyti šį kaktelių (cocktail): du šaukštukus medaus, ketvirtadalį šaukštuko druskos, du puodukus tomeičių sunkos ir keturis šaukštus citrinos sunkos sumaišyti, atšaldyti ir kaktelio stikluose duoti gerti.

Cementinės grindys, taipgi įvairios spaivos plytelių grindys, geriausia plauti žaliuoju muilu. Reikia padaryti karštą pamuilę (pūtas), papilti ant grindų ir paskirstyti. Kiek palaukus su šepetiu gerai ištrinti, skudurų nešvarumus suimti ir švairiu vandeniu perplauti.

Kaip iširti, ar arbata gera yra? Daroma taip. Suvilgoma arbatžolės, pabarstoma ant balto poperio ir šiek tiek pažarstoma. Jei popera nusidažo, reiškia, kad arbatžolės yra dažytos ir, kaipo tokios, sveikatai kenksmingos. Geros arbatžolės neprivalo niekuomet šaltame vandenyje paleisti savo spalvos.

Moteris yra širdis vyro.—Leroux.